

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 1 februarie 2024
(OR. en)

5999/24

**Dosar interinstituțional:
2024/0029(COD)**

**POLCOM 36
COEST 88
CODEC 226
AGRI 70**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2024) 51 final
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2024) 51 final.

Anexă: COM(2024) 51 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 31.1.2024
COM(2024) 51 final

2024/0029 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, aflat în curs de desfășurare de la 24 februarie 2022, continuă să aibă un impact negativ profund asupra capacității Republicii Moldova (denumită în continuare „Moldova”) de a face schimburi comerciale cu restul lumii. Moldova a fost în măsură să își reorienteze o parte din comerțul exterior către sau prin UE, parțial ca urmare a măsurilor de liberalizare temporară a comerțului care au fost instituite de UE din iulie 2022. În plus, Moldova joacă un rol important în funcționarea culoarelor de solidaritate UE-Ucraina prin facilitarea tranzitului importurilor și exporturilor ucrainene pe teritoriul său, inclusiv, de exemplu, prin punerea în aplicare a Acordului dintre UE și Moldova privind transportul rutier de mărfuri¹.

Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023² privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre UE și Republica Moldova (denumit în continuare „Acordul de asociere”), care instituie o zonă de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare (denumită în continuare „DCFTA”), a intrat în vigoare la 25 iulie 2023 și va rămâne în vigoare până la 24 iulie 2024. Aceste măsuri au oferit flexibilitate și securitate producătorilor moldoveni, au aprofundat și mai mult relațiile comerciale ale Moldovei cu UE și au sprijinit economia acesteia.

Cu toate acestea, situația rămâne extrem de dificilă și, prin urmare, Moldova a solicitat UE să mențină condițiile actuale pentru a permite acestei țări să își continue schimburile comerciale cu UE și cu restul lumii prin intermediul UE.

Având în vedere continuarea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și impactul actual asupra Moldovei și dat fiind faptul că Moldovei i s-a acordat statutul de țară candidată la UE în iunie 2022 și că s-au deschis negocieri de aderare în decembrie 2023, Comisia propune un regulament al Parlamentului European și al Consiliului care va reînnoi aceste măsuri de liberalizare a comerțului pentru o perioadă de un an de la data expirării măsurilor actuale (și anume, de la 25 iulie 2024). Măsurile trebuie să ia forma unei suspendări temporare a tuturor tarifelor rămase în vigoare în temeiul titlului V din Acordul de asociere. Această suspendare vizează fructele și legumele care fac obiectul sistemului prețurilor de intrare și șapte produse agricole care fac obiectul contingentelor tarifare (tomate, usturoi, struguri de masă, mere, cireșe, prune și suc de struguri).

¹ A se vedea Decizia (UE) 2022/1165 a Consiliului din 27 iunie 2022 privind semnarea, în numele Uniunii, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova privind transportul rutier de mărfuri (JO L 181, 7.7.2022, p. 1-3) și Decizia (UE) 2022/2417 a Consiliului din 5 decembrie 2022 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Acordului dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova privind transportul rutier de mărfuri (JO L 318, 12.12.2022, p. 1-3), precum și Decizia nr. 2/2022 a Comitetului mixt constituit prin Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova privind transportul rutier de mărfuri din 15 decembrie 2022 privind continuarea acordului (JO L 79, 17.3.2023).

² Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 185, 24.7.2023, p. 1).

Aceste măsuri temporare și excepționale vor asigura continuarea fluxurilor comerciale existente din Moldova către UE, ceea ce va sprijini economia Moldovei. Acest lucru este în conformitate cu un obiectiv-cheie al Acordului de asociere, și anume de a stabili condiții pentru consolidarea relațiilor economice și comerciale care să conducă la integrarea treptată a Moldovei pe piața internă a UE și de a contribui la consolidarea democrației și la stabilitatea politică, economică și instituțională în Moldova.

Măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezenta propunere de regulament sunt conforme cu articolul 2 din Acordul de asociere, care se angajează să respecte principiile democratice, drepturile omului și libertățile fundamentale, precum și să combată proliferarea armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora. În plus, în temeiul aceluiași articol, părțile se angajează în special să respecte statul de drept și buna guvernare, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de altă natură, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și principiile dezvoltării durabile și multilateralismului eficace. Măsurile de liberalizare a comerțului în sine ar trebui, ca o condiție prealabilă, să respecte aceste elemente esențiale și principii generale.

În plus, măsurile de liberalizare a comerțului prezentate în prezenta propunere urmăresc să asigure, în conformitate cu articolul 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), că politica comercială comună a UE se desfășoară în conformitate cu principiile și obiectivele acțiunii externe a UE prevăzute la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

Conform propunerii, un mecanism de salvagardare se va aplica pe baza unei monitorizări periodice, care va permite instituirea oricărei măsuri care se va dovedi necesară.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Aceste măsuri de liberalizare a comerțului sunt coerente cu acordul și, în special, cu titlul V de instituire a DCFTA, care prevede că părțile vor institui progresiv o zonă de liber schimb pentru o perioadă de tranziție de maximum 10 ani de la data intrării în vigoare a acordului respectiv (articolul 143 din acord).

De asemenea, Regulamentul (UE) 2023/1524 a demonstrat angajamentul ferm al UE de a sprijini din punct de vedere economic Moldova prin intermediul comerțului internațional în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Reînnoirea măsurilor de liberalizare a comerțului ar fi o evoluție logică a acestei politici.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

UE a condamnat cu fermitate agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei și a luat măsuri importante pentru a sprijini Moldova în această situație excepțională, inclusiv prin furnizarea de sprijin umanitar și frontieră suplimentar, asistență macrofinanciară și măsuri de facilitare a schimburilor comerciale în contextul dificil actual. În plus, Moldovei i s-a acordat statutul de țară candidată la UE în iunie 2022, iar negocierile de aderare au fost deschise în decembrie 2023. Prin urmare, regulamentul propus ar respecta obligația UE în temeiul articolului 21 alineatul (3) din TUE de a asigura coerența între diferitele domenii ale acțiunilor sale externe, precum și al articolului 207 alineatul (1) din TFUE, care prevede că politica comercială comună trebuie să se desfășoare în conformitate cu principiile și cu obiectivele acțiunilor externe ale UE.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al propunerii îl constituie articolul 207 alineatul (2) din TFUE.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Conform articolului 3 alineatul (1) litera (e) din TFUE, politica comercială comună este definită ca fiind o competență exclusivă a UE. În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

- **Proporționalitatea**

Prezenta propunere este necesară pentru a pune în aplicare politica comercială comună și pentru a sprijini Moldova să facă față dificultăților sale economice actuale, inclusiv în domeniul schimburilor comerciale cu UE.

- **Alegerea instrumentului**

Prezenta propunere se întemeiază pe articolul 207 alineatul (2) din TFUE și se încadrează în politica comercială comună a UE.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificările adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

- **Consultări cu părțile interesate**

Nu se aplică.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Pentru a asigura continuarea măsurilor de liberalizare a comerțului pentru Moldova după expirarea Regulamentului (UE) 2023/1524 la data de 24 iulie 2024, este important ca regulamentul să intre în vigoare la data de 25 iulie 2024. Având în vedere această necesitate și caracterul urgent al prezentei propuneri, nu a fost efectuată nicio evaluare a impactului pentru măsura în cauză. Cu toate acestea, dispozițiile privind comerțul și aspectele legate de comerț ale Acordului de asociere au făcut obiectul unei evaluări a impactului asupra dezvoltării durabile, comandată de DG Comerț și emisă în 2012, care a contribuit la procesul de negociere privind DCFTA. Studiul respectiv a confirmat faptul că punerea în aplicare a dispozițiilor privind comerțul și aspectele legate de comerț ar avea un impact economic pozitiv atât pentru UE, cât și pentru Moldova.

În plus, fluxurile de import în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1524 sunt monitorizate și raportate periodic, în conformitate cu articolul 4 din regulament. Monitorizarea nu a prezentat elemente de probă *prima facie* privind efecte negative asupra pieței Uniunii.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Măsura nu sporește sarcina impusă de reglementare care vizează întreprinderile.

- **Drepturile fundamentale**

Aceste măsuri ar respecta principiile de bază consacrate în Acordul de asociere. Este vorba, în special, despre respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale (articolul 2 din Acordul de asociere).

Măsurile ar fi, de asemenea, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Conform unei estimări bazate pe importurile Moldovei de produse în cauză în 2021, ultimul an înainte de introducerea măsurilor comerciale autonome, UE va înregistra o pierdere de venituri din taxe vamale care se va ridica la aproximativ 0,3 milioane EUR pe an. Prin urmare, impactul asupra resurselor proprii ale UE va fi foarte limitat.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Raportarea online cu privire la evoluția schimburilor comerciale bilaterale UE-Moldova este disponibilă prin intermediul paginilor web dedicate ale Comisiei Europene (europa.com). Se efectuează o dată la două luni o monitorizare periodică a impactului regulamentului, ținând seama de informațiile privind exporturile, importurile, prețurile de pe piața Uniunii și producția Uniunii pentru produsele care fac obiectul măsurilor de liberalizare a comerțului.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Având în vedere situația de criză din Moldova ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, regulamentul vizează creșterea fluxurilor comerciale pentru toate importurile din Moldova prin suspendarea tuturor tarifelor și taxelor la import rămase în vigoare care sunt aplicate produselor din această țară. Măsurile de liberalizare a comerțului ar urma să fie acordate sub forma suspendării integrale a taxelor la import pentru toate produsele.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară¹,

întrucât:

- (1) Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte² (denumit în continuare „Acordul de asociere”) reprezintă baza relației dintre Uniune și Republica Moldova. În conformitate cu Decizia 2014/492/UE a Consiliului³, titlul V din Acordul de asociere, care se referă la comerț și aspecte legate de comerț, s-a aplicat cu titlu provizoriu de la 1 septembrie 2014 și a intrat în vigoare la 1 iulie 2016, în urma ratificării de către toate statele membre.
- (2) Acordul de asociere exprimă dorința părților la Acordul de asociere (denumite în continuare „părțile”) de a-și consolida și extinde relațiile într-un mod ambițios și inovator, pentru a facilita și a realiza o integrare economică treptată, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care decurg din calitatea părților de membre ale Organizației Mondiale a Comerțului.
- (3) Articolul 143 din Acordul de asociere prevede instituirea progresivă a unei zone de liber schimb între părți, în conformitate cu articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (denumit în continuare „GATT 1994”). În acest scop, articolul 147 din Acordul de asociere prevede eliminarea progresivă a taxelor vamale în conformitate cu listele incluse în anexa XV la Acordul de asociere, precum și posibilitatea de a accelera o astfel de eliminare și de a extinde domeniul de aplicare a acesteia.

¹ Poziția Parlamentului European din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din ...

² JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

³ Decizia 2014/492/UE a Consiliului din 16 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 260, 30.8.2014, p. 1).

- (4) Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat declanșat de Rusia împotriva Ucrainei la 24 februarie 2022 a avut un impact negativ profund asupra capacității Republicii Moldova de a face schimburi comerciale cu restul lumii, în special din cauza faptului că exporturile din Republica Moldova se bazează pe tranzitul pe teritoriul ucrainean și pe infrastructura ucraineană, care sunt în mare parte indisponibile în prezent. În astfel de circumstanțe critice și pentru a atenua efectele negative asupra economiei Republicii Moldova ale războiului de agresiune declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, este necesar să se accelereze dezvoltarea unor relații economice mai strânse între Uniune și Republica Moldova și să se ofere un sprijin continuu economiei Republicii Moldova. Prin urmare, este necesar și oportun să se stimuleze în continuare fluxurile comerciale și să se acorde concesiuni sub forma unor măsuri de liberalizare a comerțului pentru toate produsele, în concordanță cu accelerarea eliminării taxelor vamale pentru schimburile comerciale dintre Uniune și Republica Moldova.
- (5) În conformitate cu articolul 21 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea trebuie să asigure coerența dintre diferitele domenii ale acțiunii sale externe. În temeiul articolului 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), politica comercială comună trebuie să se desfășoare în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii.
- (6) Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului⁴ va expira la 24 iulie 2024.
- (7) Măsurile de liberalizare a comerțului stabilite prin regulamentul actual trebuie să ia următoarea formă: (i) suspendarea aplicării sistemului prețurilor de intrare pentru fructe și legume și (ii) suspendarea tuturor contingentelor tarifare și a taxelor la import. Prin intermediul acestor măsuri, Uniunea va aprofunda integrarea economică dintre Republica Moldova și Uniune și va oferi un sprijin economic temporar adecvat în beneficiul Republicii Moldova și al operatorilor economici care sunt afectați de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.
- (8) În scopul prevenirii fraudelor, dreptul de a beneficia de măsurile comerciale stabilite prin prezentul regulament trebuie să fie condiționat de respectarea de către Republica Moldova a tuturor condițiilor relevante pentru obținerea de avantaje care decurg din Acordul de asociere, inclusiv a regulilor de origine a produselor în cauză și a procedurilor aferente, precum și de implicarea Republicii Moldova într-o cooperare administrativă strânsă cu Uniunea, astfel cum se prevede în Acordul de asociere.
- (9) Republica Moldova trebuie să nu introducă noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și nici noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, să păstreze taxele vamale și celelalte taxe la nivelurile actuale și să nu introducă alte restricții, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. În cazul nerespectării de către Republica Moldova a oricăreia dintre condițiile respective, Comisia trebuie să fie împuternicită să suspende temporar toate sau o parte din măsurile comerciale stabilite prin prezentul regulament.

⁴ Regulamentul (UE) 2023/1524 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 185, 24.7.2023, p. 1).

- (10) Articolul 2 din Acordul de asociere prevede că, printre altele, respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora constituie elemente esențiale ale Acordului de asociere. În temeiul aceluiași articol, părțile se angajează în special să respecte următoarele principii generale: respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernance, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de altă natură, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și multilateralismului eficace. Este oportun să se introducă posibilitatea de a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament în cazul în care Republica Moldova nu respectă elementele esențiale sau principiile generale respective.
- (11) Sub rezerva unei evaluări de către Comisie, realizată în contextul monitorizării periodice a impactului prezentului regulament și lansată fie în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, fie la inițiativa Comisiei, este necesar să se prevadă posibilitatea de a lua toate măsurile necesare privind importurile oricăror produse care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente.
- (12) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, trebuie conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament, în cazul în care condițiile de acordare a dreptului la regimurile preferențiale respective nu mai sunt îndeplinite și pentru a introduce măsuri de salvagardare în cazurile în care piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente sunt afectate în mod negativ de importurile efectuate în temeiul prezentului regulament. Respectivul competențe trebuie să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁵. Procedura de consultare trebuie utilizată pentru adoptarea de măsuri de salvagardare provizorii, având în vedere efectele respectivelor măsuri și logica lor secvențială în legătură cu adoptarea de măsuri de salvagardare definitive.
- (13) Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, care este parte integrantă din Acordul de asociere, trebuie să includă o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament.
- (14) Având în vedere urgența problemei legate de situația cauzată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la TFUE și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (15) Având în vedere situația economică din Republica Moldova și încetarea aplicării Regulamentului (UE) 2023/1524 la 24 iulie 2024, prezentul regulament trebuie să intre în vigoare la 25 iulie 2024,

⁵ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Măsuri de liberalizare a comerțului

Se introduc următoarele măsuri de liberalizare a comerțului:

- (a) toate contingentele tarifare stabilite în temeiul anexei XV-A la Acordul de asociere se suspendă și produsele care fac obiectul contingentelor respective sunt admise la importul în Uniune din Republica Moldova fără taxe vamale;
- (b) aplicarea sistemului prețurilor de intrare se suspendă pentru produsele supuse sistemului respectiv, astfel cum se specifică în anexa XV-B la Acordul de asociere; importurilor de produse respective nu li se aplică taxe vamale.

Articolul 2

Condiții de acordare a dreptului de a beneficia de măsurile de liberalizare a comerțului

Măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute la articolul 1 sunt supuse următoarelor condiții:

- (a) respectarea de către Republica Moldova a regulilor de origine a produselor, precum și a procedurilor aferente, astfel cum se prevede în Acordul de asociere;
- (b) neintroducerea de către Republica Moldova de noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și de noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, păstrarea taxelor vamale și a celorlalte taxe la nivelurile actuale și neintroducerea niciunor alte restricții, inclusiv a unor măsuri administrative interne discriminatorii, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; și
- (c) respectarea de către Republica Moldova a principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora, respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernante, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de altă natură, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și ale multilateralismului eficace prevăzute la articolele 2, 9 și 16 din Acordul de asociere.

Articolul 3

Suspendarea temporară a măsurilor

1. În cazul în care Comisia constată că există suficiente elemente de probă care atestă nerespectarea de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2, Comisia poate, prin intermediul unui act de punere în aplicare, să suspende integral sau parțial măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).
2. În cazul în care un stat membru solicită Comisiei să suspende oricare dintre măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament din cauza nerespectării

de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2 litera (b), Comisia furnizează un aviz motivat, în termen de patru luni de la data solicitării, în care precizează dacă plângerea referitoare la nerespectarea de către Republica Moldova a condițiilor respective este întemeiată. În cazul în care concluzionează că plângerea este întemeiată, Comisia deschide procedura menționată la alineatul (1) din prezentul articol.

Articolul 4

Măsuri de salvagardare

1. În cazul în care un produs care intră sub incidența articolului 1, originar din Republica Moldova, este importat în condiții care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente, Comisia poate institui orice măsură necesară prin intermediul unui act de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).

Aceste măsuri pot fi instituite pentru perioada de timp necesară în vederea contracarării efectelor negative avute asupra pieței Uniunii sau asupra pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente.

2. Comisia monitorizează periodic impactul prezentului regulament, ținând seama de informațiile privind exporturile, importurile, prețurile de pe piața Uniunii sau de pe piața unuia sau mai multor state membre și producția Uniunii pentru produsele care fac obiectul măsurilor de liberalizare a comerțului în temeiul articolului 1 litera (a).

Comisia informează statele membre o dată la două luni cu privire la rezultatele monitorizării periodice, începând cu data intrării în vigoare a prezentului regulament.

3. Comisia efectuează o evaluare a situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente pentru a institui măsuri în conformitate cu alineatul (1). Evaluarea respectivă se inițiază:

- (a) în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, care include suficiente elemente de probă *prima facie* de care dispune în mod rezonabil statul membru respectiv în temeiul alineatului (4), cu privire la importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1) sau
- (b) din proprie inițiativă, după ce Comisia a constatat că există suficiente elemente de probă *prima facie* privind importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1).

Evaluarea menționată la primul paragraf se încheie în termen de patru luni de la inițierea acesteia.

4. Atunci când realizează evaluarea în temeiul alineatului (3), Comisia ia în considerare toate evoluțiile relevante ale pieței, inclusiv impactul importurilor în cauză asupra situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente. Această evaluare include factori precum:

- (a) nivelul și volumul creșterii importurilor produsului în cauză din Republica Moldova, în termeni absoluți și relativi;

- (b) efectul importurilor în cauză asupra producției și a prețurilor din Uniune sau din unul sau mai multe state membre, luând în considerare, în același timp, evoluția importurilor din alte surse.

Această listă nu este exhaustivă și pot fi luați în considerare și alți factori relevanți.

5. În circumstanțe critice în care o întârziere ar cauza daune dificil de reparat, Comisia poate institui cu titlu provizoriu orice măsură necesară, prin intermediul unui act de punere în aplicare. Astfel de măsuri pot fi instituite numai la cererea motivată corespunzător a unui stat membru în temeiul alineatului (3) litera (a) din prezentul articol și sunt adoptate în termen de 21 de zile de la primirea cererii. Actul de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 5 alineatul (4). Durata aplicării unei măsuri de salvagardare provizorie nu depășește 120 de zile.
6. În cazul în care, în urma evaluării menționate la alineatul (3), Comisia consideră că piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau direct concurente a fost afectată în mod negativ și intenționează să instituie o măsură definitivă în temeiul alineatului (1), ea publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un aviz prin care anunță introducerea unor astfel de măsuri. Avizul prezintă un rezumat al principalelor rezultate ale evaluării și specifică termenul în care părțile interesate își pot prezenta punctul de vedere în scris. Termenul respectiv nu depășește 10 zile de la data publicării avizului.
7. În cazul în care Comisia instituie o măsură în temeiul alineatului (1) sau (5) care reintroduce un contingent tarifar suspendat prin articolul 1 litera (a), cantitatea importată în cursul anului calendaristic în care Comisia instituie măsura respectivă este luată în considerare la gestionarea contingentului tarifar respectiv.

Articolul 5

Procedura comitetului

1. Comisia este asistată de Comitetul Codului Vamal instituit prin articolul 285 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁶ cu privire la articolul 3 alineatul (1) din prezentul regulament. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Comisia este asistată de Comitetul pentru măsuri de salvagardare instituit prin articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
3. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
4. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

Articolul 6

Evaluarea punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului

Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare include o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament și include, în măsura în care este necesar, o evaluare a impactului social al acestor măsuri în Republica Moldova și în Uniune. Informațiile privind importurile de produse menționate la articolul 1 litera (a) se pun la dispoziție pe site-ul web al Comisiei și se actualizează lunar.

Articolul 7

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare la 25 iulie 2024.

Se aplică până la 24 iulie 2025.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președinta

Pentru Consiliu
Președintele

**FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ PENTRU PROPUNERILE CU IMPLICAȚII
BUGETARE STRICT LIMITATE LA VENITURI**

1. TITLUL PROPUNERII:

Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

2. LINII BUGETARE:

capitolul 12, articolul 120

Suma înscrisă în buget pentru exercițiul financiar 2024: **24 620 400 000 EUR**

3. IMPACTUL FINANCIAR

☐ Propunerea nu are implicații financiare

☒ Propunerea nu are implicații financiare asupra cheltuielilor, dar are implicații financiare asupra veniturilor – efectul este următorul:

Linia bugetară	Venituri	Perioada: parte din 2024 - parte din 2025* (milioane EUR cu o zecimală)
Articolul 120 capitolul 12 ¹	<i>Implicații asupra resurselor proprii</i>	0,3
Total		

* O perioadă de un an de la intrarea în vigoare a regulamentului

Calculule se bazează pe volumele din 2021 ale importurilor de produse care fac obiectul regulamentului propus care depășesc contingentul anual scutit de taxe vamale. 2021 a fost ultimul an înainte de introducerea măsurilor comerciale autonome.

Pe baza calcululelor de mai sus, pierderea de venituri din resurse proprii tradiționale ca urmare a regulamentului propus este estimată la 0,366 milioane EUR (sumă brută, care include costurile de colectare) x 0,75 = 0,274 milioane EUR pentru perioada în cauză.

¹ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe agricole, cotizații pentru zahăr, taxe vamale), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea a 25 % reprezentând costuri de colectare.

4. MĂSURI ANTIFRAUDĂ

În scopul prevenirii fraudelor, dreptul de a beneficia de măsurile comerciale stabilite prin regulamentul propus trebuie să fie condiționat de respectarea de către Moldova a tuturor condițiilor relevante pentru obținerea de avantaje care decurg din Acordul de asociere, inclusiv a regulilor de origine a produselor în cauză și a procedurilor aferente, precum și de implicarea Moldovei în cooperarea administrativă strânsă cu Uniunea, astfel cum se prevede în Acordul de asociere.